

Příběhy našich sousedů

GAYANE GUKASYAN

ROK 1988 – NEJHORŠÍ ROK V MÉM ŽIVOTĚ

Zpracovaly: Alena Bartůňková, Nikola Panochová, Leila Hrušková

Sumgait je třetí největší město v Azerbajdžánu. Tady se do arménské rodiny v roce 1973 narodila paní Gukasyan. Soužití mezi Azéry (muslimy) a Armény (křesťany) v tehdy jedné z republik Sovětského svazu nebylo pro Armény jednoduché.

VSTUP PAMĚTNICE

"Když křesťani oni bydlejí vedle muslimů, oni a v jejich zemi, to vypadá jinak, protože, jako oni nadiktovat, jako oni mají, jako my jsme pod tlakem. A všechny jejich pravidla musíme, musíme bydlet tak, jak oni chtějí. Já jsem nemohla jezdit na kolo, já jsem nemohla na brusle, protože holka a slečna, oni musely jako chovat podle jich muslimských žen."

V roce 1988 se zhoršil vztah mezi Azéry a Arménci.

VSTUP PAMĚTNICE

"Oni nám začali říct, že my jsme Arméni a křesťani a nemůžeme bydlet na jejich země."

Zvyšující se napětí pocítila paní Gukasyan i ve škole:

VSTUP PAMĚTNICE

"Jsem přišla domů a řekla tatínkovi, proč ve škole ukážou na mě a řeknou, že ona taky Arménka, ona taky Arménka."

Tatínek odpověděl.

VSTUP PAMĚTNICE

"Musíme být na ticho, nic neříct, nic neodpovědět, protože nic nemůžeme."

V únoru 1988 se situace vyhroutil, skupiny Ázerů začaly útočit a zabíjet Armény.

VSTUP PAMĚTNICE

"Oni u sebe měli seznam obyvatel, v každém domě, kdo kde bydlí, kde jako jaká rodina."

Ne všichni Ázeři se účastnili pogromu, celá rodina našla útočiště právě u ázerbajdžánských sousedů.

VSTUP PAMĚTNICE

"Já nemůžu říct, že Ázerbajdžánci všechny oni moc špatní lidi, ne to není pravda, protože nás schovala ázerbajdžánská rodina."

"Seděli jsme úplně na podlaze a oni nás moc poprosili, aby žádný zvuk nešel, protože oni taky měli strach, kdyby někdo z našich sousedů řekl, že my víme, že ta arménská rodina šla tam, tak zabili by i nás i jich"

Všechno, co měli, jim zničili, nezůstalo jim nic.

VSTUP PAMĚTNICE

"A všechno, co bylo v bytě, knihy, klavír, nábytek, všechno, co mohli, oni zničili."

V noci na 29. února, se rodiče rozhodli, že je čas odejít. V okolí byly tanky.

VSTUP PAMĚTNICE

"Vedle našeho domu, všude tanky. A tatínek jako zastavil ten tank a řekl, že jsme arménská rodina."

Dostali se na Magistrát města, kde byli schovaní všichni Arméni, kteří ve městě žili.

VSTUP PAMĚTNICE

"My jsme nevěděli, co budeme dělat, kde budeme bydlet, tak jsme jenom věděli, že cestu zpátky nemáme"

"Sovětský svaz nám řekli, že Váš byt, vy necháte v Ázerbajdžánu, jedete do Arménie a v Arménii dostanete stejný byt. Já jsem arménsky nevěděla".

V březnu přijeli do Arménie. A v prosinci zažili další otřesný zážitek roku 1988.

VSTUP PAMĚTNICE

"A v prosinci bylo nejsilnější zemětřesení v Arménii".

"To je jeden rok 1988, začala válka v Sumgaitu a skončil prosincem zemětřesením. To je nejohrovnější rok v životě".

Zemětřesení, stejně jako sumgaitický pogrom, celá rodina přežila. Paní Gukasyan žije dnes se svými blízkými v Karlových Varech.